

KURIKULUM S – Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání

Anotace

Dle harmonogramu zavádění dvoustupňové tvorby kurikula v odborném vzdělávání, který schválilo MŠMT v roce 2005, budou do roku 2009 zpracovány všechny plánované rámcové vzdělávací programy (RVP) a zavedena nová soustava oborů vzdělání, pro které jsou RVP vytvářeny.

Rámcové vzdělávací programy jsou závazným východiskem pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Dvoustupňová tvorba vzdělávacích programů nejen výrazně posiluje autonomii každé školy – především v pedagogické oblasti, ale klade zároveň nároky na profesní kompetence učitelů – tvůrců a realizátorů školního vzdělávacího programu. Tvorba ŠVP je pro školy nový jev, na který nejsou učitelé odborně připraveni. Mají-li ŠVP být kvalitně zpracovány tak, aby napomáhaly modernizaci a zefektivnění vzdělávání, je třeba vytvořit systém plošné pomoci školám v této činnosti.

Projekt Kurikulum S bude, v návaznosti na projekt Pilot S (2005-2008), evaluovat pilotní ŠVP vytvořené v projektu Pilot S a získávat poznatky a příklady dobré praxe využitelné pro ostatní SOŠ a SOU. Cílovou skupinu budou tvořit školy, které realizují výuku podle pilotních ŠVP vytvořených v projektu Pilot S. Podporován bude i rozvoj sociálního partnerství jako činitel ovlivňující významně odbornou přípravu a zaměstnatelnost absolventů. Zkušenosti škol a výstupy projektu Pilot S budou prostřednictvím navrhovaného projektu implementovány na další školy a budou tvořit jedno z východisek projektu. Využity budou i zkušenosti ze zavádění dvoustupňové tvorby vzdělávacích programů na gymnáziích a ze systémového projektu UNIV, v jehož rámci vznikají mechanismy a nástroje využitelné i v počátečním odborném vzdělávání. Dalším záměrem projektu je vyškolení garantů a lektorů, kteří budou v projektu PODPORA zajišťovat DVPP.

Součástí bude také propagace kurikulární reformy v oblasti počátečního odborného vzdělávání zaměřená na širokou pedagogickou i nepedagogickou veřejnost

1. Název projektu

KURIKULUM S – Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání

2. Typ projektu

Individuální národní

3. Zdůvodnění projektu

Dle harmonogramu zavádění dvoustupňové tvorby kurikula v odborném vzdělávání, který schválilo MŠMT v roce 2005, budou do roku 2009 zpracovány všechny plánované rámcové vzdělávací programy (RVP) a zavedena nová soustava oborů vzdělání, pro které jsou RVP vytvářeny. V souladu se školským zákonem je škola povinna zavést výuku podle školních vzdělávacích programů (ŠVP) nejpozději do dvou let od vydání příslušného RVP. V srpnu 2007 vydalo MŠMT prvních 61 RVP, dalších 82 RVP bylo v prosinci 2007 předloženo MŠMT do schvalovacího řízení. To znamená, že kolem SOŠ a SOU, které vyučují obory vzdělání, pro které již byly vydány RVP, musí nejpozději ve školním roce 2009/2010 zahájit výuku podle vlastních školních vzdělávacích programů.

Dvoustupňová tvorba vzdělávacích programů nejen výrazně posiluje autonomii každé školy – především v pedagogické oblasti, ale klade zároveň nároky na profesní kompetence učitelů – tvůrců a realizátorů školního vzdělávacího programu. Tvorba ŠVP je pro školy nový jev, na který nejsou učitelé odborně připraveni. Přitom zkušenosti s tvorbou ŠVP podle RVP OV má v současné době pouze 33 SOŠ a SOU, které byly zapojeny do pilotního ověřování tvorby ŠVP v rámci projektu POSUN - Pomozme školám učit nově (v rámci programu Phare 2000 – NUTS II) a systémového projektu Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných SOŠ a SOU – **Pilot S** (2005-2008).

Mají-li být ŠVP kvalitně zpracovány tak, aby napomáhaly modernizaci a zefektivnění vzdělávání, je třeba vytvořit systém plošné pomoci školám v této činnosti a zahájit co nejdříve přípravu SOŠ a SOU na tvorbu školních vzdělávacích programů. Projekt Kurikulum S bude poskytovat metodickou a konzultační pomoc školám při tvorbě a zavádění ŠVP a šířit zkušenosti se ŠVP získané v projektu Pilot S. Využívat pro to bude přímé zkušenosti pilotních škol projektu Pilot S z realizace vzdělávání podle pilotních ŠVP. Tyto zkušenosti a poznatky z pokusného ověřování pilotních ŠVP budou přenášeny na další školy v rámci metodicko-konzultační pomoci i DVPP.

Je tedy důležité pokračovat v pokusném ověřování pilotních ŠVP, které bylo zahájeno v projektu Pilot S v 1. a 2. ročníku, tak, aby byly shromážděny poznatky z celého vzdělávacího cyklu a ve vazbě na jednotné zadání závěrečných zkoušek (v rámci projektu Kvalita II) a nové pojetí maturitní zkoušky.

Projekt Kurikulum S bude evaluovat pilotní ŠVP vytvořené v projektu Pilot S a získávat poznatky a příklady dobré praxe využitelné pro ostatní SOŠ a SOU. Cílovou skupinu budou tvořit školy, které realizují výuku podle pilotních ŠVP vytvořených v projektu Pilot S.

Podporován bude i rozvoj sociálního partnerství jako činitel ovlivňující významně odbornou přípravu a zaměstnatelnost absolventů. Bude sledována a vyhodnocována spolupráce pilotních škol, založená v projektu Pilot S, a jako příklady dobré praxe bude rozšiřována na další školy.

Zkušenosti škol a výstupy projektu Pilot S budou tvořit jedno z východisek projektu Kurikulum S. Využity budou i zkušenosti ze zavádění dvoustupňové tvorby vzdělávacích programů na gymnáziích a ze systémového projektu UNIV, v jehož rámci vznikají mechanismy a nástroje využitelné i v počátečním odborném vzdělávání.

Dalším záměrem projektu je podpora rozvoje profesních kompetencí učitelů potřebných pro projektování vzdělávání a realizaci kurikulární reformy. Za tím účelem budou v projektu vyškoleni garanti a lektoři, kteří budou v projektu PODPORA zajišťovat DVPP.

Cílená pozornost bude věnována také osvětové podpoře kurikulární reformy, tj. objasňování jejích záměrů, kontextu se vzdělávací strategií EU, přínosu dvoustupňové tvorby vzdělávacích programů pro zkvalitnění vzdělávání, vazbě odborného vzdělávání na trh práce a dalším otázkám současného odborného vzdělávání široké pedagogické i nepedagogické veřejnosti. Tím bude posilována motivace pedagogů ke změnám i informovanost veřejnosti o změnách a dalším vývoji v odborném školství. Využity k tomu budou především prostředky masmédií.

4. Podporovaná aktivita, ke které se projekt vztahuje včetně označení prioritní osy a příslušné oblasti podpory

Prioritní osa 4 a Systémový rámec celoživotního učení
Oblast podpory 4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání

Podporovaná aktivita OP VK:

Vytváření a ověřování ŠVP na pilotních školách, včetně zpracování výsledků a jejich komplexní využití; metodická, osvětová a informační podpora kurikulární reformy.

5. Cíle projektu

Globální cíl: Vytvoření systému podporujícího zvýšení kvality počátečního vzdělávání

Specifické cíle: Vytvořit prostředí pro podporu zavádění a realizace dvoustupňové tvorby kurikula

- vytvářet širokou metodickou podporu SOŠ a SOU při tvorbě nebo inovaci školních vzdělávacích programů a následně při realizaci těchto programů
- podporovat sociální partnerství v odborném vzdělávání
- napomáhat pilotním školám při ověřování pilotních ŠVP
- poskytovat konkrétní metodickou a konzultační pomoc koordinátorům a ředitelům škol při tvorbě a zavádění ŠVP v krajích
- vyškolit guaranty NÚOV a lektory pro DVPP (v návaznosti na projekt PODPORA)
- informovat širokou veřejnost o úloze a cílech kurikulární reformy v počátečním odborném vzdělávání, o rámcových vzdělávacích programech a školních vzdělávacích programech jako nástrojích pro realizaci kurikulární reformy, o změnách v odborném školství

6. Cílová skupina

Pilotní školy (30), jejich management a učitelé, guaranti NÚOV a lektoři DVPP, ředitelé a koordinátoři tvorby ŠVP na dalších, nepilotních školách; pro informační kampaň bude cílová skupina i odborná a laická veřejnost (např. rodiče, sociální partneři, úřady, zaměstnavatelé atd.).

7. Výsledky a výstupy projektu a přidaná hodnota (čeho konkrétně bude na základě realizace projektu dosaženo)

- A. Sledování realizace ŠVP na pilotních SOŠ a SOU
- podpora pilotních škol při ověřování a následné inovaci pilotních ŠVP
 - konzultace k realizaci ŠVP
 - šíření zkušeností pilotních škol z realizace ŠVP
 - monitorovací zprávy z realizace ŠVP (1 za šk. rok)
 - soubor příkladů dobré praxe
- B. Sociální partnerství v odborném vzdělávání
- sledování rozvoje sociálního partnerství pilotních škol
 - studie (1) o sociálním partnerství škol včetně příkladů
- C. Metodická podpora tvorby a výuky podle ŠVP
- vyškolení garantů NÚOV (cca 30) a lektorů pro DVPP (cca 100)
 - konzultace a metodická pomoc školám k tvorbě a zavádění ŠVP pro jednotlivé obory vzdělání dle potřeb a požadavků škol
 - studijní a metodické materiály pro školy, inovovaná metodika tvorby ŠVP
 - sborník (příručka) příkladů dobré praxe škol
- D. Osvětová a informační podpora kurikulární reformy v počátečním odborném vzdělávání
- multimediální formy práce s veřejností

Přidaná hodnota

Přidanou hodnotou projektu je zkvalitnění přípravy škol na zavádění kurikulární reformy v odborném vzdělávání na základě systematické metodické pomoci školám při tvorbě ŠVP a s využitím poznatků a zkušeností z pokusného ověřování pilotních ŠVP a následně zkvalitnění celého vzdělávacího procesu.

Současně bude projektem umožněno dokončení pokusného ověřování výuky podle ŠVP v pilotních školách a vyhodnocení celého vzdělávacího cyklu. To umožní využít získané poznatky a zkušenosti pro metodickou podporu ostatních odborných škol, dosud nezapojených do tvorby ŠVP.

Další přidanou hodnotou je zvýšení informovanosti pedagogické i nepedagogické veřejnosti o kurikulární reformě a výuky podle školních vzdělávacích programů.

8. Udržitelnost projektu

Povinnost škol zpracovat vlastní školní vzdělávací programy podle RVP a zavést podle nich výuku je dána školským zákonem.

Příklady dobré praxe, metodické materiály a studie sociálního partnerství budou sloužit k obohacení celkového stylu práce na školách i po ukončení projektu a jako inspirace pro nepilotní školy.

Proškolení garanti NÚOV a lektori se budou podílet na DVPP a působit jako konzultanti pro tvorbu a inovaci ŠVP. Lektori využijí získané kompetence i pro tvorbu ŠVP a pedagogickou činnost vlastních škol.

Metodická podpora ředitelům a koordinátorům při tvorbě a zavádění ŠVP, která bude během projektu poskytována na krajské i národní úrovni, bude po ukončení projektu probíhat pomocí metodického portálu www.rvp.cz a webových stránek NÚOV.

9. Náklady na projekt

110 mil. Kč

10. Klíčové aktivity projektu s odhadem potřebných finančních prostředků u každé z nich:

A. Sledování realizace ŠVP na pilotních SOŠ a SOU

Aktivita bude zahrnovat:

- podporu pilotních škol při ověřování ŠVP
- sledování realizace pilotních ŠVP až do závěrečných a maturitních zkoušek, sběr informací z ověřování ŠVP, sledování inovace ŠVP poskytování konzultací k realizaci ŠVP
- shromažďování a zprostředkování příkladů dobré praxe
- sledování prvních dopadů kurikulární reformy
- podporu zavádění prvků inovativní pedagogiky

Pilotní ověřování výuky podle ŠVP bude zaměřeno především na vyhodnocení celého vzdělávacího cyklu a následnou inovaci ŠVP (popř. RVP) a metodiky tvorby ŠVP. Ředitelům škol a koordinátorům budou poskytovány metodické konzultace a možnost pro vzájemnou výměnu a zhodnocení dosavadních zkušeností. Bude podporována také výměna zkušeností a zvyšování profesních kompetencí učitelů pilotních škol. V rámci projektu budou vyhledávány příklady dobré praxe zaměřené na realizaci kurikula, začleňování průřezových témat, evaluaci ŠVP a na další oblasti pedagogické praxe. Výsledky a výstupy z aktivity budou nabídnuty dalším odborným školám.

Realizace některých dílčích aktivit bude propojena s dalšími projekty, např. Kvalita II – NZZZ a Metodika II.

Zahájení: 2008

Ukončení: 2011

Náklady: 25 mil. Kč

Výstupy: Inovované ŠVP, soubor příkladů dobré praxe PŠ, vyhodnocení a zveřejnění zkušeností z pilotního ověřování ŠVP (monitorovací zprávy z ověřování, prezentace výsledků a zkušeností formou článků, přednášek apod.)

B. Sociální partnerství v odborném vzdělávání

Aktivita bude zahrnovat:

- sledování spolupráce pilotních škol se sociálními partnery v regionu školy při realizaci vzdělávání podle pilotních ŠVP
- zprostředkování příkladů dobré praxe ostatním školám
- šetření mechanismů zapojení sociálních partnerů v odborném vzdělávání

Aktivita bude navazovat na projekt Pilot S a bude zaměřena jednak na sledování spolupráce pilotních škol se sociálními partnery (zejména zaměstnavateli) při realizaci vzdělávání, jednak na analýzu mechanismů zapojení sociálních partnerů do odborného vzdělávání zejména na regionální úrovni. Při řešení bude využito i výsledků projektů UNIV 1 a UNIV 2. Zjištěné poznatky budou poskytnuty MŠMT a reprezentaci zaměstnavatelů, příklady dobré praxe budou využity pro inspiraci všech odborných škol.

Zahájení: 2008

Ukončení: 2012

Náklady: 5 mil. Kč

Výstupy: Studie o sociálním partnerství odborných škol, příklady spolupráce škol a sociálních partnerů

C. Metodická podpora tvorby a realizace ŠVP

Aktivita bude zahrnovat:

- vyškolení garantů NÚOV a lektorů DVPP pro tvorbu ŠVP a průběžné rozšiřování jejich profesních kompetencí
- poskytování metodických konzultací ředitelům škol a koordinátorům k tvorbě a zavádění ŠVP podle RVP podle jejich potřeb a požadavků (a ve spolupráci se vzdělávacími centry v krajích)
- zpracování a vydávání studijních a metodických materiálů
- shromažďování, zpracování a zprostředkování příkladů dobré praxe škol

Aktivita je zaměřena na širokou metodickou podporu ředitelů odborných škol a koordinátorů, popř. celých týmů připravujících ŠVP. Její realizace bude probíhat formou osobních nebo elektronických konzultací poskytovaných garanty NÚOV dle potřeb škol a prostřednictvím dalšího vzdělávání realizovaného v rámci projektu PODPORA a krajskými vzdělávacími centry. Pro tyto účely budou připraveni pedagogičtí pracovníci ze škol a další odborníci, kteří budou schopni zajišťovat obsahově (lektorsky) DVPP v oblasti tvorby a zavádění ŠVP, vytvořeny studijní a metodické materiály, shromažďovány a šířeny příklady dobré praxe škol. Metodickou a konzultační pomoc budou poskytovat také pilotní školy, které již mají s tvorbou ŠVP a výukou podle nich vlastní zkušenosti, a následně i vyškolení lektori. Při realizaci aktivity budou využity přístupy a výsledky projektů UNIV 1 a 2, spolupráce s vysokými školami a dalšími odborníky. Metodická podpora škol bude poskytována také prostřednictvím metodického portálu pro podporu RVP (projekt Metodika), webových stránek a bulletinu projektu Kurikulum S.

Zahájení: 2008

Ukončení: 2012

Náklady: 40 mil. Kč

Výstupy: vyškolení garanti NÚOV (cca 30) a lektori (cca 100)
studijní a metodické texty a další materiály
příručka příkladů dobré praxe
inovovaná metodika tvorby ŠVP
metodické konzultace dle požadavků škol

D. Osvětová a informační podpora kurikulární reformy v počátečním odborném vzdělávání

Aktivita bude zaměřena na objasňování kurikulární reformy v počátečním odborném vzdělávání, přenos zkušeností ze zavádění dvoustupňové tvorby vzdělávacích programů, propojení vzdělávacích programů s vývojem na trhu práce, potřebnost a přínos spolupráce škol se sociálními partnery, vývojové trendy v odborném vzdělávání apod. Propagaci bude řídit reakční tým složený z pracovníků MŠMT, NÚOV a dalších partnerů, organizačně bude zajištěna prostřednictvím specializované agentury.

Prostředky informační kampaně:

- ústřední a regionální média (např. Česká televize, popř. ostatní televize, rozhlasová vysílání, ústřední a regionální tisk, internet)
- odborný pedagogický tisk (např. Učitelské noviny, Učitelské listy, Moderní vyučování, periodika NÚOV aj.)
- internetové [portály](#) MŠMT a PŘO
- odborné semináře, konference, pracovní a diskusní setkání
- informační plakáty, letáky a publikace

Zahájení aktivity: 2008

Ukončení aktivity: 2012

Rozpočet aktivity: 30 mil. Kč

E. Organizace a řízení projektu

Aktivita bude zahrnovat:

- průběžné řízení probíhajících aktivit projektu
- marketing projektu, distribuce výstupů
- PR projektu, šíření informací o projektu a jeho výsledcích
- vedení stanovené agendy projektu
- finanční řízení projektu

Řešení projektu bude obsahově, metodicky a organizačně zabezpečovat NÚOV jako partner v projektu. Pro řízení projektu bude ustaven realizační tým, který bude tvořit: hlavní manažer projektu, zástupce hl. manažera, manažeri jednotlivých aktivit, ekonomický manažer, finanční manažer, pracovník pro PR a ICT. Administrativu a organizaci bude zajišťovat asistentka projektu. Pro realizaci jednotlivých aktivit budou vytvářeny dílčí týmy.

Kontrolu postupu řešení projektu bude provádět řídicí tým při odboru 23 MŠMT vedený pověřeným pracovníkem MŠMT. Členy týmu budou zástupce odboru OP VK MŠMT, hlavní manažer projektu, zástupce hlavního manažera, ekonomický manažer, finanční manažer projektu.

Zahájení: 2008

Ukončení: 2012

Náklady: 10 mil. Kč

11. Garant projektu

Odbor 23 MŠMT

12. Celková doba realizace projektu

09/08 – 09/12

13. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu

září 2008